

RYHMÄ 1: Vuosi 1917

Taustaa

Oolannin sota

1. Mikä oli Oolannin sota? (Kts. Ahvenanmaa ja Oolannin sodan päättyminen)
2. Mitä Bomarsundin linnoitukselle tapahtui?

Vuosi 1917

Ahvenanmaalainen separatismi

3. Mitä se tarkoittaa?
4. Mitä sen taustalla on?

Adressi ”jälleenyhdistymisestä”

5. Mistä siinä oli kyse?
6. Kuinka paljon siihen saatiin nimiä?

Julius Sundblom ja Carl Björkman

7. Keitä he olivat?
8. Miten he liittyvät Ahvenanmaahan?

Suomen itsenäistyminen

9. Milloin Suomi itsenäistyi?
10. Miten itsenäisyyteen suhteuduttiin Ahvenanmaan kysymyksen yhteydessä? (Kts. myös v. 1919)

Venäjän ja Saksan intressit Ahvenanmaahan

11. Mistä syystä Venäjä oli kiinnostunut Ahvenanmaasta?
12. Millä tavoin Saksa oli Ahvenanmaasta kiinnostunut?
13. Miten Ruotsi liittyi siihen?

Pohtikaa lopuksi yhdessä, millaista tavallisen kansan elämä oli ja miltä tuntui.

RYHMÄ 2: Vuosi 1918

Ruotsin ”humanitäärinen miehitys” Ahvenanmaalla

1. Mikä se oli, ja mitä humanitäärinen tarkoittaa?
2. Mitä merkitsi fraasi ”Ahvenanmaa on revolveri Tukholman ohimolla”?
3. mikä oli Ahvenanmaalaisten kanta interventioon?
4. Miten se päättyi?

Sisällissota

5. Mikä se oli?
6. Milloin sitä käytiin?
7. Miten tilanne Ahvenanmaalla eteni?

Suomen ja Ruotsin eriävät näkemykset

8. Mikä oli Suomen kanta Ahvenanmaan kysymykseen?
9. Mikä oli Ruotsin kanta Ahvenanmaan kysymykseen?

11.11.1918 klo 11

10. Mitä tapahtui?
11. Milloin 1. maailmansotaa käytiin, ja ketkä olivat siihen osallisia?
12. Miten Ahvenanmaan tilanne suhteutuu siihen?

Vuoden tapahtumat ja niiden merkitys itsehallinnon kannalta

13. Tiivistä vuoden tapahtumien eteneminen itsehallinnon näkökulmasta.

Pohtikaa lopuksi yhdessä, millaista tavallisen kansan elämä oli ja miltä tuntui.

RYHMÄ 3: Vuosi 1919

Alkutilanne vuonna 1919

1. Miten Ahvenanmaan ja Ruotsin tilanne eteni?
2. Kerro, mitä merkitsi tekstissä esiin tuotu ”Saksan romahtaminen”
3. Miten Suomeen suhtauduttiin ja mitkä olivat siihen perusteluja (selvitä ainakin 2 asiaa)?

Kuvaile Suomen ja Ahvenanmaan suhteita seuraaviin maihin

4. Britanniaan?
5. Ranskaan?
6. Saksaan?

Ruotsin tavoitteet Ahvenanmaata kohtaan v. 1919

7. Mitä tapahtui?
8. Mistä Ruotsi sai näkemykselleen tukea?
9. Miten Pariisin rauhankonferenssi liittyy asiaan?
10. Mikä se on?

Suomen näkemyksiä

11. Miksi Suomen piti käsitellä Ahvenanmaan kysymystä sisäisenä asiana?
12. Miksi Suomen asema vahvistui?
13. Millainen Suomen päätös oli saariryhmän luovuttamiseen liittyen?

Pohtikaa lopuksi yhdessä, millaista tavallisen kansan elämä oli ja miltä tuntui.

RYHMÄ 4: Vuosi 1920

Itsehallintolaki

1. Mitä se sisälsi aluksi?
2. Mitä siitä ajateltiin Ahvenanmaalla?
3. Miten Ahvenanmaalla toimittiin?
4. Mitä kerrotaan Rafael Erichistä?

Åland -lehti

5. Miten Åland -lehti tuodaan tekstissä esille?
6. Mikä lehti se on?
7. Kuka sen perusti ja milloin?

Suomalaiset reagoivat

8. Miksi Suomen oli reagoitava?
9. Mitä Sundblomille ja Björkmanille tapahtui?
10. Keitä he olivat? (Vrt. myös v. 1917)

Suomi ja Ruotsi

11. Mitä Suomen sotaministeriö teki?
12. Millä tavalla Ruotsi luotti diplomaattiaan?
13. Mikä oli Tarton rauhansopimus, ja miten se suhteutuu Ahvenanmaan kysymykseen?

Pohtikaa lopuksi yhdessä, millaista tavallisen kansan elämä oli ja miltä tuntui.

RYHMÄ 5: Vuodet 1921–1922

Kansainliiton näkemyksiä Suomen ja Ruotsin kiistassa

1. Miten Kansainliiton juristikomissio näki asian?
2. Millainen kanta painoi päätöksenteossa, ja millä perusteilla?

Kansainliitto

3. Mikä Kansainliitto on?
4. Ketkä sen perusti?
5. Miksi se on perustettu? Mikä on sen tavoite?
6. Milloin Suomi on liittynyt sen jäseneksi? Samana vuonna liittyi muitakin valtioita, mitkä?
7. Mitä tapahtui v. 1944?

Ahvenanmaan pitkälle menevä itsehallinto

8. Mitä Suomelta edellytettiin Ahvenanmaan itsehallintoon liittyen?
9. Mitä suomalaisnationalistit ajattelivat tästä ja miksi?
10. Miten asia ratkaistiin ja miten ratkaisuun päädyttiin?
11. Mitä Ahvenanmaalla tästä ajateltiin?

Ahvenanmaan demilitarisointi ja neutralisointi

12. Mitä ne tarkoittavat?
13. Miten vuoden 1856 sopimus liittyy tähän?

Pohtikaa lopuksi yhdessä, millaista tavallisen kansan elämä oli ja miltä tuntui.

RYHMÄ 6: Vuodet 1923–1944

Keitä olivat ja miten vaikuttivat

1. Julius Sundblom? (Kts. myös 1917 ja 1919)
2. Carl Björkman?
3. Lars Wilhelm Fagerlund?
4. Mihin kulminoitui Sundblomin ja Björkmanin väliset suhteet vuonna 1935?

Ahvenanmaa ja Suomen valtiovalta

5. Millaiset olivat Ahvenanmaan maakuntahallituksen suhteet Suomen valtiovaltaan?
6. Mistä syystä näin kerrotaan olleen?

Elämää Ahvenanmaalla

7. Millaisia elinkeinoja Ahvenanmaalla pääosin harjoitettiin?
8. Mitä tapahtui lisäksi kesäisin?
9. Kuka oli Gustaf Eriksson?
10. Mitä hän teki työllistymisen hyväksi?

Talvisota

11. Millainen yhteinen suunnitelma Suomen ja Ruotsin sotilaspiireillä oli hetken aikaa?
12. Miksi Ruotsi perääntyi?
13. Millaisia sotatoimia Ahvenanmaa koki?

Neuvostoliitto

14. Mitä Molotov määräsi 27.6.1940?
15. Mitä Neuvostoliitto rakensi Maarianhaminaan ja miksi?
16. Mitä jatkosodan syttyessä tapahtui Ahvenanmaalla?
17. Mikä oli ns. Tanne West -suunnitelma?

Pohtikaa lopuksi yhdessä, millaista tavallisen kansan elämä oli ja miltä tuntui.

RYHMÄ 7: Vuodet 1945–1980

Suomi intressien ristipaineessa

1. Mitä Suomen rauhanvaltuuskunta harkitsi Moskovassa?
2. Millainen ehdotus oli Julius Sundblomilla Ahvenanmaan varalle?
3. Millaiseen ratkaisuun rauhanneuvotteluissa päädyttiin?

Itsehallinnon uudistaminen

4. Ketkä olivat Ahvenanmaan itsehallinta-lakia säätelevät osapuolet?
5. Milloin uusi laki hyväksyttiin?
6. Mitä kotipaikkaoikeus rajoittaa?
7. Millaisin perusteluin Ahvenanmaan lipun värit valikoituivat?

Sotien jälkeinen aika

8. Miksi sotien jälkeen muutettiin laajalti Ruotsiin myös Ahvenanmaalta?
9. Mihin tarpeisiin vastasi Viking ja Eckerö -varustamot?
10. Millainen oli Grängesberg -yhtiön hanke vuonna 1968?

Muutoksia

11. Mikä oli Projekt-77 -hanke, ja mihin se johti?
12. Mikä on Pohjoismaiden neuvosto?
13. Miten Nya Åland -lehti uudisti Ahvenanmaan tiedonvälitystä?

Pohtikaa lopuksi yhdessä, millaista tavallisen kansan elämä oli ja miltä tuntui.

RYHMÄ 8: Vuosi 1980 –

Kohti Euroopan Unionia

1. Milloin uusi itsehallintolaki astui voimaan?
2. Miksi Ahvenanmaa vaati poikkeusjärjestelyjä Euroopan Unionilta?
3. Mitä valtion toimintoja on siirtynyt maakunnalle Ahvenanmaalla?

Uusia kysymyksiä

4. Milloin Suomi liittyi Euroopan Unioniin? Miten äänet jakautuivat?
5. Miten Ahvenanmaalla äänestettiin?
6. Miksi Ahvenanmaalla ei ole edustajaa EU-parlamentissa?
7. Millainen uusi tavoite liittyy Ahvenanmaan itsehallintolain uudistukseen?

Rauhan saari rauhan meressä

8. Mikä on Ålandsexemplet?
9. Esittele Ålands fredsinstitut (Ahvenanmaan rauhaninstituutti)?

Ahvenanmaalaista kulttuuria

10. Etsi tietoa ja esittele jokin ahvenanmaalainen perinne tai tapahtuma.
11. Kuvaile ahvenanmaalaista elinympäristöä, ilmastoa ja luontoa.
12. Etsi tietoa ahvenanmaalaisesta taiteilijasta, ja esittele hänet.
13. Löydätkö muita tunnettuja ahvenanmaalaisia?

Pohtikaa lopuksi yhdessä, millaista tavallisen kansan elämä oli ja on, ja miltä elämä siellä tuntuu.